

(/nieuwsuur/)

Hoop op- en vrees voor- een deal met Iran

© VRIJDAG, 17:51 BUITENLAND (/NIEUWS/BUITENLAND/)

GESCHREVEN DOOR

Wouter Zwart

Correspondent Verenigde Staten

[⦿ \(http://twitter.com/WouterZwart\)](http://twitter.com/WouterZwart)

Voor de Amerikaanse en Iraanse onderhandelaars begint de tijd te dringen om een akkoord te sluiten over het nucleaire programma van Iran. De eerste contouren van een overeenkomst zijn inmiddels zichtbaar, maar op een aantal belangrijke punten zouden de partijen het nog oneens zijn. De door hen zelf opgelegde deadline verstrijkt op 31 maart. De laatste dagen van de onderhandelingen vallen samen met het Perzische nieuwjaarsfeest Nowruz, dat zaterdag begint.

Correspondent Wouter Zwart bezoekt de Iraanse gemeenschap van Washington DC en spreekt onder anderen met Gary Sick, hij was tijdens de Iraanse Revolutie in 1979 adviseur van president Carter.

Iraniërs denken dat de Taliban, Al-Qaida en IS...

03:49

Obama

President Obama feliciteerde gisteren Iraniërs over de hele wereld met een videoboodschap. Daarin richtte hij zich ook rechtstreeks tot het leiderschap en de bevolking van Iran en benadrukte hij hoe historisch belangrijk een nucleair akkoord zou zijn.

"Het kan de deur openen naar een mooiere toekomst voor jullie, het Iraanse volk, dat als erfgenamen van een van de grootste beschavingen van de wereld zoveel te bieden heeft. Dat staat vandaag op het spel. Een kans die we niet gauw nog eens krijgen. Ik denk dat onze landen een historische mogelijkheid hebben om deze kwestie vreedzaam op te lossen."

BEKIJK OOK

[President Obama's Nowruz Message to the Iranian People](#)

<https://www.whitehouse.gov/photos-and-video/video/2015/03/19/president-obama-s-nowruz-message-iranian-people-english>

“ Ik zou een akkoord fantastisch vinden, omdat het mijn volk in mijn vaderland kan helpen.

— Shoreh Asemi, organisator Nowruz-festival

De Iraanse gemeenschap van Washington DC hield afgelopen weekend al een eerste Nowruz-festival. Organisator Shoreh Asemi beseft hoe symbolisch een nieuw lente in de relatie met Amerika zou zijn. "Iedere ochtend check ik het nieuws over de onderhandelingen. Ik zou een akkoord fantastisch vinden, omdat het mijn volk in mijn vaderland kan helpen. Alleen de politieke elite profiteert nu van de economische situatie. De gewone mensen verdienen meer dan ze nu hebben."

Uranium

De eerste punten van een mogelijk basisakkoord werden gisteren bekend (<http://bigstory.ap.org/article/4c7ad2158ed944579dc1e7ed6c550899/ap-exclusive-iran-limited-6k-centrifuges-draft-agreement>). Zo zou Iran instemmen met het terugbrengen van het aantal actieve centrifuges om uranium te verrijken van tienduizend naar zesduizend. Ook zou Iran akkoord zijn met het inperken van de mogelijkheid om via zwaarwaterreactoren plutonium te produceren.

Volgens de Iraanse expert Seyed Hossein Mousavian garanderen deze toezeggingen dat Iran niet geïnteresseerd is in een kernwapen, maar zijn atoomtechnologie alleen inzet voor vreedzame doeleinden. "Iran is een volwaardig deelnemer aan het VN-akkoord op de non-proliferatie van kernwapens (NPT). Iran zal samenwerken met de andere leden

binnen de VN en heeft geen atoombom. Er is dus geen reden om de sancties tegen Iran te handhaven", aldus Mousavian, die tien jaar geleden zelf in het team zat en onderhandelde met de Europese Unie.

Toch vormen die sancties een struikelblok voor de komende deal. De Amerikanen zouden ze geleidelijk willen opheffen, afhankelijk van de snelheid waarmee de Iraniërs hun deel van het akkoord uitvoeren. Maar Teheran wil dat alle economische straffen per direct worden ingetrokken.

📹 Expert Seyed Hossein Mousavian **NIEUWSJUUR**

“ **Dit is hét moment.**

— Gary Sick, Iran-expert

Intussen blijkt de meerderheid van de Amerikaanse bevolking onzeker over een deal met Iran. De Wall Street Journal en tv-station NBC [vroegen mensen](http://online.wsj.com/public/resources/documents/NBC_WSJ_MARCH_POLL.pdf?mod=capitaljournalrelatedbox) (http://online.wsj.com/public/resources/documents/NBC_WSJ_MARCH_POLL.pdf?mod=capitaljournalrelatedbox) of een akkoord kan voorkomen dat Iran kernwapens ontwikkelt. Liefst 71 procent vond van niet.

Ook in het Congres lijkt een meerderheid die mening toegedaan. Felle tegenstanders van een Iran-deal eisen een stemming in het Congres en zeggen al genoeg stemmen bij beide partijen te hebben om een eventuele presidentiële veto teniet te doen. Medewerkers van het Witte Huis lopen de deur plat op Capitol Hill om Democraten en Republikeinen op andere gedachten te brengen.

Glashelder

Toch blijven ingewijden positief over de uitkomst van de onderhandelingen in Zwitserland. "Dit is hét moment", aldus Gary Sick (http://en.wikipedia.org/wiki/Gary_Sick), Iran-expert en tijdens de Iraanse Revolutie in 1979 adviseur van President Carter.

"Beide partijen hebben een hoop te winnen en eigenlijk heel weinig te verliezen. Het is glashelder dat Iraniërs echt verandering willen. Ze beseffen dat ze een enorme prijs hebben betaald voor hun gedrag in het verleden. En dit is een moment waarop ze – zonder het zo te noemen- voorzichtig terug willen keren in de wereldgemeenschap."

Volgens Sick is een nucleaire deal de enige manier om die verandering in Iran ook echt te bewerkstelligen. "Onderhandelen doe je niet met je vrienden, maar met je vijanden. Of deze deal ook zorgt voor een wijziging in mensenrechten? Of aan de steun aan Assad en Hezbollah? Natuurlijk niet. Maar met een deal, met respect en met het naleven van beloftes kun je iets in gang zetten. En dan kun je later die kwesties wél aankaarten."

📷 Gary Sick **NIEUWSUUR**

Nieuwsuur is een programma van